

Előterjesztés

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. február 29-i rendes ülésére

Petrovics Emil emléktábla elhelyezése az Attila út 39. szám alatti lakóházra

A képviselő-testületi ülés formája:	nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség:	egyszerű többség
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:	Városfejlesztési Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Petrovics Emil lánya, Petrovics Eszter apja emlékére saját költségén emléktáblát helyezne el a Budapest, I. kerület Attila út 39. szám alatti lakóépület utcai homlokzatára, mivel édesapja utolsó lakóhelye ebben az épületben volt.

Petrovics Emil (1930 – 2011) kétszeres Kossuth-díjas zeneszerző az 1950-es évek első felében a fővárosi Szikra Nyomda üzemi zenekarának volt karnagya, majd 1960-64-ig a budapesti Petőfi Színház zenei vezetőjének nevezték ki. 1964-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola, 1968-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett, 1979-től a zeneszerzés tanszék vezetőjeként. 1966–1985 között országgyűlési képviselőként is tevékenykedett, 1986-tól a Magyar Állami Operaház főintendánsa volt. 1990-ben betegség miatt lemondott és csak az intézmény tanácsadójaként működött, majd 2003 és 2005 között ismét főzeneigazgató lett (Szinétár Miklós intendáns-főigazgató mellett).

Petrovics Emil Nagybecskerekén született, majd Belgrádban élt a család. Apai ágról montenegrói szerb, anyai ágról osztrák, szlovák, magyar felmenőkkel rendelkezett, s így a magyar és a szerb nyelvre anyanyelvként tekintett. A háború alatt édesanyjával Budapestre költözött és végleg Magyarországon telepedett le. A szerb gyökerek emléke és tisztelete nemcsak a lakhelyválasztásban, hanem munkásságában is megjelent: Szerb népdalfeldolgozásai és Jugoszláv rapszódiaja életművének fontos darabjai. Életének utolsó 20 esztendejében az Attila úti lakás adott otthont a művek születésének is, de itt találkozott növendékeivel, pályatársaival, barátaival is. A közelben lakott Szőnyi Erzsébet, Durkó Zsolt, Hidas Frigyes, a régi mesterek és a csodált művészek közül Ferencsik János, Babits Mihály és Kosztolányi Dezső. Olyan emlékek közege ez a hely, amely méltán indokolta lakhelyválasztását. Idős korában sokat időzött a Tabánban és a Vár alatt, ablakából pedig mindenre kilátás nyílt az Erzsébet hídtól a Krisztinavárosi templomig. E városrész teremtette meg számára a biztonságot és a nyugalmat, és adott inspirációt műveinek születéséhez és életművének méltó lezárásához. 2005-ben kapta meg „A Magyar

Közársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal” kitüntetést, sokoldalú szakmai és közéleti tevékenysége, életműve elismeréseként.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat *a kerület területén felállítható emléktáblákról* szóló 21/2009. (IX.25.) Kt. rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a alapján *„Budapest I. kerület közigazgatási területén, közterületen vagy közterületről látható helyen (telken, építményen, növényzeten) emléktáblát csak a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat helyezhet el.”* Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a különböző helyekről érkező megkeresésekről a Képviselő-testületnek kell döntenie.

A Rendeletben szabályozott feltételrendszernek a javasolt tábla megfelel: Petrovics Emil halálát követően több mint 10 év eltelt (Rendelet 3. § (2) bekezdés), a megemlékezés helyszíne erősen kötődik a megemlékezés témájához (Rendelet 3. § (1) bekezdés c) pont), illetve az emléktábla elhelyezésére megfelelő tér áll rendelkezésre, környezetében elegánsan érvényesül, az épületen már kintlévő Gerevich Aladár kardvívó emléktáblájával szinkronba hozható.

Az emléktábla elhelyezéséhez a Budapest I. kerület, Attila út 39. számú Társasház tulajdonosainak hozzájárulása is szükséges, ennek megvitátását a Társasház közgyűlése az Önkormányzat hozzájáruló döntését követően veszi napirendre (Rendelet 4.§-a). Továbbá, mivel a tárgyi ingatlan az I. kerület világörökségi területén található, a közterületről látható homlokzati változásokat, vagyis az emléktábla anyagát, méretét, pontos elhelyezését és szövegezését a Kormányhivatal örökségvédelmi hatóságával kell majd egyeztetni.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy jelen előterjesztés döntésének nincsen költségvetési vonzata, kezdeményező a táblával kapcsolatos minden költséget vállal.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, és az Möt. 50. §-ából levezethető főszabály alapján a képviselő-testület egyszerű többséggel szavaz.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet jelen előterjesztés megtárgyalására és elfogadására!

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2024 (II. 29.) önkormányzati határozata

Petrovics Emil emléktábla elhelyezéséről a Budapest, I. kerület Attila út 39. szám alatti lakóházra

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete hozzájárul ahhoz, hogy a Budapest I. kerület, Attila út 39. számú (társas)ház utcai homlokzatára kihelyezésre kerüljön Petrovics Emil zeneszerzőre emlékező tábla a kezdeményező vállalásának megfelelően teljes költségviselése mellett a szükséges és a jogszabályok által előírt hatósági és a Budapest I. kerület, Attila út 39. szám alatti Társasház általi hozzájárulások és engedélyek beszerzését követően.

Határidő: A hozzájárulás tekintetében 2024. február 29.

Az érintett felek értesítése a döntéstől számított 8 napon belül

Felelős: polgármester és a kezdeményezők

3. AZ ELŐTERJESZTÉS MELLÉKLETE(I)

Melléklet: Kérelem

4. AZ ELŐTERJESZTÉS MEGFELELŐSÉGÉRE VONATKOZÓ ALÁÍRÁSOK:

Az előterjesztés
szakmailag
megalapozott:

Nagy Kitti
Főépítész

Az előterjesztés
és a döntés költségvetési kihatásainak
vizsgálata és megjelenítése megtörtént:

Petrovitsné Fehér Judit
Gazdasági vezető

Az előterjesztés törvényességi
vizsgálata megtörtént:

dr. Bartos Diána Petra
aljegyző

Budapest, 2024. február ²⁰ „.....”

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

Czukkerné dr. Pintér Erzsébet
jegyző

Az előterjesztést a Képviselő-
testület ülésére benyújtom:

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

PETROVICS EMIL – EMLÉKTÁBLA

elhelyezésének kérelme

Helye:

Budapest, 1016 Attila út 39.

INDOKLÁS

Petrovics Emil (1930-2011) kétszeres Kossuth-díjas zeneszerző élete utolsó szakaszát a Vár közelében, az Attila úton töltötte. Utolsó lakhelye az Attila út 39-ben volt, nem véletlenül. Ez a városrész, a Tabán mindig is szeretett közege volt, hiszen az egykor szerb lakosok népesítették be. Ő maga Nagybecskereken született, majd Belgrádban élt a család. Apai ágról montenegrói szerb, anyai ágról osztrák, szlovák, magyar felmenőkkel rendelkezett, s így a magyar és a szerb nyelvre anyanyelvként tekintett. A háború alatt édesanyjával Budapestre költözött és végleg Magyarországon telepedett le. A szerb gyökerek emléke és tisztelete nemcsak a lakhelyválasztásban, hanem munkásságában is megjelent: Szerb népdalfeldolgozásai és Jugoszláv rapszódijaja életművének fontos darabjai. Életének utolsó 20 esztendejében az Attila úti lakás adott otthont a művek születésének is, de itt találkozott növendékeivel, pályatársaival, barátaival is. A közelben lakott Szőnyi Erzsébet, Durkó Zsolt, Hidas Frigyes, a régi mesterek és a csodált művészek közül Ferencsik János, Babits Mihály és Kosztolányi Dezső. Olyan emlékek közege ez a hely, amely méltán indokolta lakhelyválasztását. Idős korában sokat időzött a Tabánban és a vár alatt, ablakából pedig mindenre kilátás nyílt az Erzsébet hídtól a Krisztinavárosi templomig. E városrész teremtette meg számára a biztonságot és a nyugalmat, és adott inspirációt műveinek születéséhez és életművének méltó lezárásához.

Az itt született művek:

Op. 39 II. vonósnégyes – 1991

Op. 40 Szerenád kürtre és zongorára – 1993

Op. 41 Vörösmarty nyitány – 1993

Op. 42 VII. kantáta, „Pygmalion” (Ovidius és Lucretius szövegére) – 1994-95

Op. 43 VIII. kantáta, „Panasz és vigasz” (Szabó Lőrinc verseire) – 1996

Op. 44 Sirató és tünődő – két közjáték vonósokra – 1997

Op. 45 IX. kantáta, „A Dunánál” (József Attila verseire) – 1998

Op. 46 Zongoraverseny – 1999

Op. 47 Óda Liszt Ferenchez (Vörösmarty Mihály versére) vegyeskarra és concertáló zongorára – 2000

Op. 48 II. szimfónia – zenekarra – 2001

Op. 49 Passamezzo – koncertdarab hegedűre és ütőkre – 2002

Op. 50 Concerto grosso – vonószenekearra – 2002

Op. 51 III. vonósnégyes – 2008

Op. 52 Shakespeare-dalokönyv (6 dal szopránra és zongorára) - 2010

Önéletrajzi memoár-kötet: Önarckép - álarc nélkül I-II. (2006-2007)